

GÖNÜLLÜLÜK MEVZUAT TASLAĞI

GÖNÜLLÜLÜK YASA TASLAĞI

BİRİNCİ BÖLÜM **BASLANGIÇ HÜKÜMLERİ**

Amac

Madde 1- (1) Gönüllülük faaliyetlerini geliştirerek ve güçlendirerek bireysel faydayı ve toplumsal dayanışmayı artırmaktır.

Kapsam

Madde 2- (1) Bu Kanun; gönüllülüğün ve gönüllünün tanımlanmasını, gönüllülük faaliyetlerinin ve gönüllü yönetiminin gerçekleştirildiği kamu kurumları, mahalli idareler, okullar, üniversiteler ile dernekler ve vakıflar gibi sivil toplum kuruluşlarının gönüllülerle ilişkilerini, gönüllüler ve ev sahibi kurumların hakları ile sorumluluklarını ve gönüllü yönetiminin verimli ve etkili biçimde gerçekleştirilmesi hususlarını kapsamaktadır.

(2) Bir kurum veya kuruluş bünyesinde yürütülmeven gönüllülük faaliyetleri bu kanunun kapsamı dışındadır.

Tanımlar

Madde 3- (1) Bu Kanunun uygulanmasında;

a) Gönüllülük: Yapanın rızası ve yararlananın isteği veya ihtiyacı üzerine, belirli bir zaman diliminde, ücret karşılığı olmaksızın gerçekleşen, zorunlu değil temel insani değerlerin gereği olarak yapılan, bireysel olarak veya kurumlar bünyesinde yürütülen, üzerinde düşünülmüş, sistematik, düzenli ve bilinçli faaliyetleri ifade eder.

b) Gönüllü: Bilgisini, becerisini, yeteneğini ve zamanını gönüllülük faaliyetleri için kullanan kişileri,

c) Ev sahibi kurum: Gönüllülerle birlikte gönüllülük faaliyetlerini gerçekleştiren ve gönüllü yönetimini uygulayan kamu kurumları, mahalli idareler, okullar, üniversiteler ile dernekler ve vakıflar gibi sivil toplum kuruluşlarını,

c) Genel Müdürlük: İçişleri Bakanlığı Sivil Toplumla İlişkiler Genel Müdürlüğü'nü,

d) Ulusal Gönüllülük Konseyi: Üyeleri arasında sivil toplum kuruluşları, kamu kurum ve kuruluşları ile Yüksek Öğretim Kurulundan temsilciler ve üniversite öğretim üyeleri bulunan, gönüllülükle ilgili öneriler geliştiren ve tavsiyelerde bulunan konseyi,

e) Centilmenlik Anlaşması: Gönüllü ile ev sahibi kurum arasında tarafların gönüllülüğe ilişkin hak ve sorumluluklarının karşılıklı olarak belirlendiği, hukuksal ve resmi olmayan ancak tarafların karşılıklı güvenlerine dayanan anlaşmayı, ifade eder.

GÖNÜLLÜLÜK MEVZUAT TASLAĞI

İKİNCİ BÖLÜM **GENEL HÜKÜMLER**

Madde 4- (1) Gönüllü olabilmek için;

- a) Fiil ehliyetine sahip olmak,**
- b) 12 yaşını bitirenler için yasal temsilcilerinin izni bulunmak,**
- c) Centilmenlik anlaşmasını imzalamak,**
- c) Gönüllü talep eden kurumların istedikleri şartlara sahip olmak,**
- d) Ev sahibi kurumun yaptığı ilana başvuruda bulunmak,**

şartlarını taşımak gereklidir.

Gönüllülük faaliyetleri

Madde 5- (1) Gönüllülük faaliyetleri yüz yüze, sanal ortamda veya bunların her ikisinin de olduğu biçimde aşağıdaki başlıklar altında yürütülebilir:

- a) Eğitim faaliyetleri,**
- b) Afet ve acil durum faaliyetleri,**
- c) Doğa ve çevre faaliyetleri,**
- c) Kültür faaliyetleri,**
- d) Turizm faaliyetleri,**
- d) Sağlık faaliyetleri,**
- e) Sosyal faaliyetler,**
- f) Sportif faaliyetler,**
- g) Hak arama ve savunuculuk faaliyetleri,**
- ğ) Diğer gönüllülük hizmet ve faaliyetleri.**

(2) Anayasa veya kanunlarla açıkça yasaklanan ve amaçları veya konusu suç teşkil eden fiilleri gerçekleştirmek amacıyla gönüllülük faaliyetleri yürütülemez.

Gönüllülüğün ilanı

GÖNÜLLÜLÜK MEVZUAT TASLAĞI

Madde 6- (1) Ev sahibi kurum gönüllü taleplerini uygun duyuru araçlarıyla ilan eder. Bu ilanlarda;

- a) Gönüllüye ev sahipliği yapacak kurumun adı,**
- b) Talep edilen gönüllü sayısı,**
- c) Yürütülecek gönüllülük faaliyetinin tanımı,**
- c) Gönüllünün taşınması gerekli şartlar,**
- d) Gönüllülük faaliyetinin gerçekleştirileceği yer,**
- e) Gönüllülük faaliyetinin yapılacağı zaman ve süresi,**
- f) Gönüllü seçim yöntemi,**
- g) Gönüllüye sağlanacak imkânlar ve destekler,**
- ğ) Başvuru yöntemi ve başvuru takvimi,**
- h) İletişim yolu ve iletişim sorumlusu,**
- ı) Ev sahibi kurum veya kuruluşun belirleyeceği diğer hususlar,**

belirtilir.

Gönüllünün oryantasyon ve eğitimi

Madde 7- (1) Gönüllüler, ilgili hizmet ve faaliyetlerdeki görev ve sorumluluklarıyla ilgili olarak oryantasyon ve/veya eğitime tabi tutulabilirler. Bu oryantasyon ve/veya eğitimler çevrimiçi olarak da verilebilir.

Gönüllüye sağlanabilecek maddi imkânlar

Madde 8- (1) Ev sahibi kurumlar, gönüllülerine gönüllülük faaliyetlerini gerçekleştirebilmeleri için ulaşım, iase ve barınma desteğinde bulunabilir. Bu kapsamda verilebilecek destek miktarı kazanç getirici bir miktar olamaz.

(2) Kamu kurum ve kuruluşları gönüllülerinin ulaşım, iase ve barınma desteği harcamalarını 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümlerine dayanarak yapabilir.

Gönüllülerin sigortalanması

Madde 9- (1) Gönüllüler 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa göre sigortalı sayılmazlar. Ancak ev sahibi kurum gönüllüye gerekli durumlarda ferdi kaza sigortası veya seyahat sigortası yaptırabilir.

GÖNÜLLÜLÜK MEVZUAT TASLAĞI

Gönüllünün hakları

Madde 10- (1) Gönüllü, katıldığı gönüllülük hizmeti ve faaliyeti kapsamında aşağıdaki haklara sahiptir:

- a) Gönüllü faaliyetlerine yönelik katılım sertifikası istemek,**
- b) Gönüllülük faaliyetleri kapsamında oryantasyona ve eğitime katılmak,**
- c) Gönüllülük faaliyetleriyle ilgili görevler, görevin riskleri, hakları ve sorumlulukları hakkında bilgi almak,**
- c) Gönüllülük faaliyetlerini yürütürken faaliyetlere ilişkin yardım ve destek istemek,**
- d) Gönüllülük faaliyetleri kapsamında ihtivac duyduğu kıyafet, iş aracı gereçleri ve diğer işe dair malzemeleri talep etmek,**
- e) Gönüllülük faaliyetlerinden doğabilecek risklere karşı gerekli güvenlik ekipmanlarını talep etmek,**
- f) Kişisel verilerin güvenliğini ve gizliliğini talep etmek,**
- g) Gönüllülük faaliyetlerini gerçekleştirmek amacıyla imzaladığı centilmenlik anlaşması kapsamında dinlenme ve izin talebinde bulunmak,**

ğ) Gönüllülük faaliyeti kapsamında yer almayan ve/veya centilmenlik anlaşmasına uygun düşmeyen görevleri reddetmek,

h) Gönüllülük ilanında ve centilmenlik anlaşmasında yer aldığı taktirde ulaşım gideri ile iade ve barınma talebinde bulunmak.

(2) Önceden sebebi bildirilmiş ve kabul görmüş devamsızlıklar gönüllünün haklarını kaybetmesine sebep olmaz. Gönüllünün bu vasıfda belirtilmemiş hakları da centilmenlik anlaşmasında yer alabilir.

Gönüllünün sorumlulukları

Madde 11- (1) Gönüllü, gönüllülük faaliyetleri süresince aşağıdaki sorumlulukları yerine getirmekle mükelleftir:

a) Gönüllülük faaliyeti kapsamında verilen görev ve talimatları yerine getirmelidir. Ancak gönüllünün ya da başkasının vücut bütünlüğünü, sağlığını, hayat kalitesini olumsuz etkileyecek ya da ahlaki, etik ya da kültürel açıdan kabul edilemez talimatlar bu kapsam dışındadır.

b) Ev sahibi kurum veya gönüllülük faaliyetine dair vakıf olunan resmi sırlar, ticari sırlar, kişisel veriler ya da kurumsal verilerin gizliliğine riayet etmeli ve verileri aksi belirtilmedikçe ifşa etmemelidir.

c) Gönüllülük faaliyeti kapsamında doğabilecek bir zarar hakkında ya da faydalanıcı veya üçüncü şahıslara yönelik bir zarar söz konusuysa bu konuda ev sahibi kurumu bilgilendirmelidir.

c) Gönüllülük faaliyetlerinin planlanması amacıyla centilmenlik anlaşması kapsamında izin taleplerini makul bir süre içerisinde ev sahibi kuruma bildirmelidir.

GÖNÜLLÜLÜK MEVZUAT TASLAĞI

Ev sahibi kurumun sorumlulukları

Madde 12- (1) Gönüllülük faaliyetine ev sahipliği yapabilecek kurum ve kuruluşların sorumlulukları şu şekildedir:

a) Gönüllüye dair kayıt işlemlerini İçişleri Bakanlığı Sivil Toplumla İlişkiler Genel Müdürlüğünün belirlediği esaslar çerçevesinde gerçekleştirmeli ve gönüllülük faaliyetine katılan kişi sayısına ilişkin bildirim yıllık olarak izleyen yılın Nisan ayı sonuna kadar Genel Müdürlüğe iletilmelidir.

b) Gönüllülük faaliyeti başlamadan önce gönüllüyle centilmenlik anlaşmasını imzalamalı ve anlaşmaya riayet etmelidir.

c) Gönüllünün yürüteceği faaliyetlere dair görev ve sorumlulukları açık bir şekilde gönüllüye bildirmelidir.

c) Gönüllülük faaliyetinin gerçekleşeceği alanlarda gerekli iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini almalıdır.

d) Gönüllünün haklarına uygun davranmalıdır.

e) Gönüllülük faaliyeti kapsamında ihtiyaç duyulan araç, gereç, iş kıyafeti, vd. faaliyet gereksinimlerini temin etmelidir.

f) Gönüllülük ilanında ve centilmenlik anlaşmasında yer alması durumunda ulaşım, iase ve barınma talebini karşılamalıdır.

g) Gönüllülük faaliyetlerini yerine getiren gönüllülere katılım sertifikası vermelidir.

ğ) Gönüllünün kişisel bilgilerini gizlemeli ve verilerin güvenliğini sağlamalıdır.

h) Gönüllük ilanında ve centilmenlik anlaşmasında yer alması durumunda ferdi kaza veya seyahat sigortasını yaptırmalıdır.

Centilmenlik anlaşması

Madde 13- (1) Centilmenlik anlaşması, yazılı veya dijital bir formatta hazırlanır. Anlaşma aşağıdaki hususlara dair hükümleri içermelidir:

a) Anlaşma taraflarının adı, soyadı ve unvanları ile ikamet verleri,

b) Gönüllülük faaliyetinin yeri, zamanı, süresi ve içeriği,

c) Gönüllünün ve ev sahibi kurumun sahip olduğu haklar ve sorumlulukları,

c) Çalışma ve dinlenme süreleri ile izinlere dair hususları,

d) Gönüllünün kişisel verilerine dair güvenlik ve gizlilik tedbirleri,

e) Varsa oryantasyon ve eğitimler ile bunlara dair bilgilendirmeleri,

f) Varsa gönüllük faaliyeti kapsamında sağlanacak iase, barınma ve kıyafet gibi desteklere dair bilgilendirmeleri,

g) Centilmenlik anlaşmasına dair güvenceler ve fesih usulü,

ğ) Taraflarca istenilen diğer hususlar.

GÖNÜLLÜLÜK MEVZUAT TASLAĞI

(2) Centilmenlik anlaşması hizmet akdi veya iş sözleşmesi yerine geçmez.

Centilmenlik anlaşmasının sona ermesi

Madde 14- (1) Centilmenlik anlaşması aşağıdaki durumlarda sona erer:

a) Anlaşmanın öngördüğü sürenin tamamlanmasıyla,

b) Gönüllülük kapsamında öngörülen hedef faaliyetler tamamlandığında veya faaliyetin tamamlanmasının imkânsız hale gelmesiyle,

c) Gönüllünün, ilgili faaliyetleri yerine getirme yetisini kısmen veya tamamen kaybetmesi halinde,

c) Gönüllünün faaliyetlerine ihtiyaç kalmadığında,

d) Gönüllü gerekli faaliyetleri yerine getiremediğinde,

e) Ev sahibi kurum ilgili faaliyetleri sona erdirdiğinde,

f) Gönüllü ve ev sahibi kurum anlaşarak anlaşmayı sona erdirdiğinde,

g) Anlaşmada öngörülen şartlar yerine getirilmediğinde,

ğ) İşbu kanunda geçen diğer haklara ve sorumluluklara aykırı talepler ya da faaliyetler meydana geldiğinde.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

DİĞER HUSUSLAR

Ulusal gönüllülük konseyi

Madde 15- (1) Gönüllülükle ilgili politika önerileri geliştirmek ve tavsiyelerde bulunmak üzere Ulusal Gönüllülük Konseyi oluşturulur.

(2) Konsey üyeleri; sivil toplum kuruluşlarından, kamu kurum ve kuruluşlarından, Yüksek Öğretim Kurulundan temsilciler ve akademisyenlerden oluşacak şekilde İçişleri Bakanınca belirlenir.

(3) Konseyin sekreteryâ hizmetleri Sivil Toplumla İlişkiler Genel Müdürlüğü tarafından yürütülür.

Gönüllülük faaliyetlerine ve gönüllülere dair verilerin tutulması

Madde 16- (1) Gönüllülük faaliyeti ile ilgili bilgi ve belgeler ile gönüllünün kimlik ve adres bilgileri, ulaşım, iâşe ve barınma giderlerine ilişkin kayıtlar ve centilmenlik anlaşması 6698 sayılı Kişisel Verileri Koruma Kanununa uygun olarak ev sahibi kurum tarafından tutulur.

GÖNÜLLÜLÜK MEVZUAT TASLAĞI

(2) Gönüllülük faaliyetleri ve gönüllülere dair kayıtlar 6698 sayılı Kişisel Verileri Koruma Kanununa uygun olarak evsahibi kurum ve kuruluş tarafından tutulur.

(3) Gönüllülerle ilgili veriler, ev sahibi kurum ve kuruluşlar tarafından gönüllülerin rızasının alınması ve 6698 sayılı Kişisel Verileri Koruma Kanununa uygun olması suretiyle bu kanunda gönüllü çalıştırabileceği belirtilen kurum ve kuruluşlarla paylaşılabilir.

Gönüllülük faaliyetlerinin teşvik edilmesi

Madde 17- (1) İçişleri Bakanlığı Sivil Toplumla İlişkiler Genel Müdürlüğü gönüllülük faaliyetlerini teşvik eder ve ilgili kurum ve kuruluşlara bütçe imkânlarının elverdiği ölçüde destek sağlar.

Madde 18- (1) Bu kanunun yürütülmesine ilişkin hususlar İçişleri Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Yürürlük

Madde 19- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 20- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.